Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teorie w antropologii , PG_00200967		
Kierunek studiów	Etnologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Antropologii Nowego Świata i Studiów Etnicznych		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Anna Zadrożna	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Anna Zadrożna	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	22.0	48.0	100

Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studentów i studentek z wybranymi kluczowymi teoriami w antropologii społecznej i kulturowej począwszy od XX wieku do zagadnień współczesnych;
2. Usytuowanie etnologii i antropologii społecznej i kulturowej na mapie teoretycznej humanistyki i nauk społecznych;
3. Rozwinięcie umiejętności powiązywania teorii antropologicznych z badanymi zagadnieniami;
4. Nabywanie umiejętności syntezy oraz krytycznej analizy tekstu

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ETNOMU2_U07] Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	K_U07 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań w zakresie teorii w antropologii	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[ETNOMU2_W05] Zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe nauk o kulturze i religii w zakresie etnologii oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	K_W05 Ma pogłębioną wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie teorii antropologicznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOMU2_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie etnologii i antropologii kulturowej oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	K_U05 Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie teorii w antropologii oraz jej zastosowań w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[ETNOMU2_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, kompetencje personalne i społeczne; jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji	K_K01 Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, kompetencje personalne i społeczne; jest gotów do krytycznej oceny odbieranych informacji w zakresie teorii antropologicznych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[ETNOMU2_W04] Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach etnologii i antropologii kulturowej z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi	K_W04 Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teorii antropologicznych z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOMU2_W01] Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej etnologii i antropologii kulturowej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice teoretycznej etnologii i antropologii kulturowej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalne	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOMU2_U06] Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury, stosując oryginalne podejścia, uwzględniając nowe osiągnięcia humanistyki w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K_U06 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów teorii w antropologii	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

1. Mapa paradygmatów i orientacji teoretycznych w antropologii;
2. Szkoła Boasa; Partykularyzm historyczny, relatywizm kulturowy, kultura i osobowość;
3. Strukturalizm i szkoła francuska
4. Antropologia symboliczna i interpretacyjna: kultura jako znaczenie, rytuał i performans
5. Kryzys reprezentacji, postmodernizm
6. Władza, polityka, ekonomia: Marksizm, dyskurs, Bourdieu, Foucault
7. Orientalizm, postkolonializm, globalizacja
8. Płeć, ciało, intersekcjonalność: krytyka feministyczna, ucieleśnienie
9. Zwrot ontologiczny: perspektywizm, natura-kultura, relacyjność
10. Posthumanizm, materializm, nowy materializm
11. Teoria afektu
12. Czasowość: antropologia przeszłości, przyszłości, obawy i nadziei.
13. Antropologia więcej-niż-ludzka, Antropocen
14. Antropologia a inne dziedziny nauki; STS, filozofia, geografia społeczna; transdycyplinarność, interdyscyplinarność.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	(wybrane rozdziały) Barnard, Alan (2000) History and Theory in Anthropology. Cambridge (tłumaczenie książki na język polski dostępne jest w bibliotece UG). Moore, H. L., & Sanders, T. (Eds.). (2013). *Anthropology in theory: issues in epistemology*. John Wiley & Sons. Herzfeld, M. (1997). Anthropology: a practice of theory. *International social science journal*, *49*(153), 301-318.
	Uzupełniająca lista lektur	T. Buliński, M. Kairski, Wprowadzenie, w: T. Buliński, M. Kairski (red.), Sny, trofea, geny i zmarli. Wojna w społecznościach przedpaństwowych na przykładzie Amazonii, 2006 M. Harris, Krowy, świnie, wojny i czarownice, 1985, rozdz. III S.A. Tyler, Wprowadzenie do metod antropologii kognitywnej, w: M. Buchowski (red.), Amerykańska antropologia kognitywna, 1993 S. Ortner, O symbolach kardynalnych, w: M. Kempny, E. Nowicka (red.), Badanie kultury, t. I, 2003; C. Geertz, Interpretacje kultur, Kraków 2005, rozdz. 15 J. Turner, Struktura teorii socjologicznych, 2012, s. 593-603 Foucault, Michel (2013). *Archaeology of knowledge*. Routledge. Okely, Judith (2020). *Anthropological practice: Fieldwork and the ethnographic method*. Routledge.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wyjaśnij różnicę między posthumanizmem a podejściem interpretatywnym w antropologii	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.